

nítóan önreflexív módja – a versírás helyett írott „metaversek”, ars poeticák, pszeudo-versek (*Az ilyen fontos beszélgetések*) –, „a vers mint e visszavonás, önmegszüntetés tárgyiasított gesztusa” (86.) szövegalkotó funkcióval rendelkezik. Ezek a többnyire (ön)ironikus szövegek, amellyel, hogy részt vesznek a költői mesterség provokatív lefokozásában, a költészetnek és a töredéknek a német romantikai művészetfilozófiájában kibontott koncepcióját is megidézik. Az elodázás, az elhallgatás ekkor arra a kimondhatatlanra is utal, ami csupán megmutatkozik, de nem lehet fogalmilag, nyelvileg szabatosan megnevezni. Ez az elképzelés, mely a német romantikán kívül több jelentős filozófus művében is megtalálható (Nietzsche, Wittgenstein, Heidegger) filozófia és költészet egymást kölcsönösen kiegészítő felfogását hirdeti, s „a költészetben rejlő jelentőségételi elhallgatást filozófiai tárgyként kezeli” (90.).

Szabó Gábor Petri-könyve az itt bemutatott vezérszólamoknál és gondolatmeneteknél is gazdagabb, összetettebb alkotás. Önálló, mindazonáltal a Petri-értelmezés néhány jelentős eredményére támaszkodó munka, amely egymástól elválaszthatatlan kérdésnek tartja az életmű poétikai, ideológiakritikai, ismeretelméleti és szubjektumelméleti dimenzióját. Koherens és következetes, az életmű társadalom- és eszmetörténeti kontextusait messzemenőig tiszteletben tartó interpretációival nehéz is lenne vitatkozni, legfeljebb jelezni próbáltam, hogy az értelmezés bizonyos esetekben más irányt is vehet.

KÖRTÉR